

Informacja

**o sytuacji na małopolskim
rynku pracy
wraz z informacją
o sytuacji obywateli Ukrainy**

lipiec 2023

Opracowanie:
Zespół Badań, Analiz i Programowania Rynku Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

INFORMACJE SKRÓTOWE, LIPIEC 2023, WOJ. MAŁOPOLSKIE	2
DEMOGRAFIA MAŁOPOLSKI.....	2
PODMIOTY GOSPODARCZE W MAŁOPOLSCE	3
AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA W MAŁOPOLSCE.....	4
ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW	5
BEZROBOCIE W MAŁOPOLSCE	6
LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA	7
SYTUACJA W POWIATACH MAŁOPOLSKI	7
PRZEPŁYW BEZROBOTNYCH W REJESTRACH POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY (PUP)	9
NAPŁYW CUDZOZIEMCÓW DO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	10
OFERTY PRACY	11
OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	12
STRUKTURA BEZROBOTNYCH.....	14
MONITOROWANIE BIEŻĄCEJ SYTUACJI NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY	16
ZWOLNIENIA GRUPOWE	16
BIEŻĄCA SYTUACJA MAŁOPOLSKIEGO RYNKU PRACY	16
DZIAŁANIA NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY	18
PUNKTY INFORMACYJNE.....	18
ANKIETA DLA OBYWATELI UKRAINY – DIAGNOZA POMOCY POTRZEBNEJ PRZY UZYSKANIU ZATRUDNIENIA	18
WSPARCIE W ZAKRESIE PORUSZANIA SIĘ PO RYNKU PRACY ORAZ DORADZTWO ZAWODOWE.....	18
MONITOROWANIE SYTUACJI OBYWATELI UKRAINY NA RYNKU PRACY	18
UDZIAŁ OBYWATELI UKRAINY W PROJEKTACH REALIZOWANYCH I FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO.....	19

Informacje skrótowe, lipiec 2023, woj. małopolskie

- Stopa bezrobocia: **4,4%** (+0,1 p. proc. m/m)
- Liczba osób bezrobotnych: **61 533** (+63 m/m)
- Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym: **8 046** (+1 269 m/m)
- Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym: **7 983** (-393 m/m)
- Udział osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy: **50,4%** (-2,5 p. proc. m/m)
- Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy: **50 084** (-161 m/m)
- Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowane w miesiącu sprawozdawczym: **6 763** (+908 m/m)
- Udział kobiet w liczbie bezrobotnych: **56,1%** (+0,6 p. proc. m/m)
- Udział osób zamieszkałych na wsi w liczbie bezrobotnych: **52,7%** (+0,2 p. proc. m/m)
- Udział osób do 30. r.ż. w liczbie bezrobotnych: **25,4%** (+0,3 p. proc. m/m)
- Udział osób po 50. r.ż. w liczbie bezrobotnych: **25,6%** (-0,3 p. proc. m/m)
- Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym: **7 255** (+1 467 m/m)
- Zwolnienia grupowe: **w 2 zakładach objęły 99 osób**
- Zgłoszenia planowanych zwolnień grupowych: **w 2 zakładach objęły 229 osób**

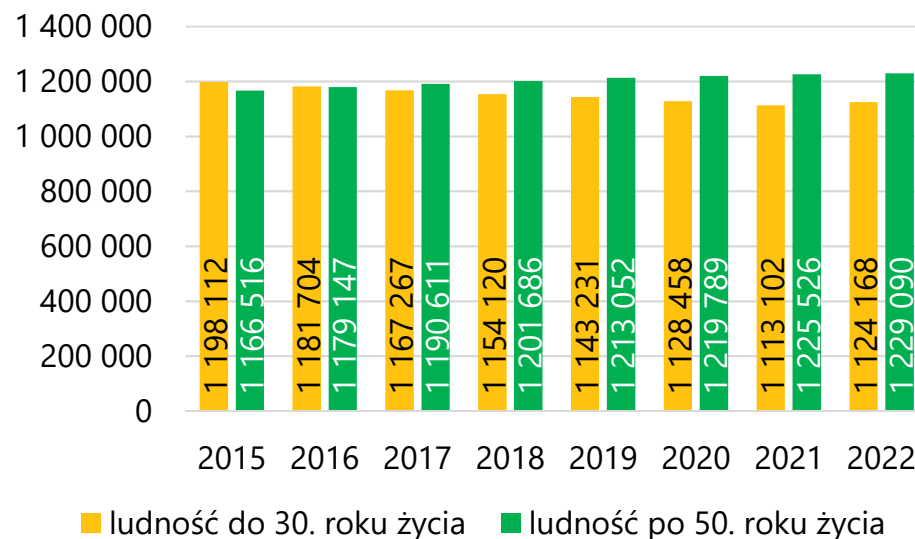
Demografia Małopolski

Tabela 1. Struktura demograficzna ludności Małopolski

Liczba ludności	3 429 014
Kobiety	1 765 923 (51,5%)
Mężczyźni	1 663 091 (48,5%)
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	662 369 (19,3%)
Ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat)	2 045 737 (59,7%)
Ludność w wieku poprodukcyjnym (60/65-89 lat)	720 908 (21%)
Ludność do 30. roku życia	1 124 168 (32,8%)
Ludność po 50. roku życia	1 229 090 (35,8%)

dane według stanu na 31 grudnia 2022 r.

Wykres 1. Liczba ludności w wieku poniżej 30. r.ż. i powyżej 50. r.ż. w województwie małopolskim w latach 2015-2022

Podmioty gospodarcze w Małopolsce

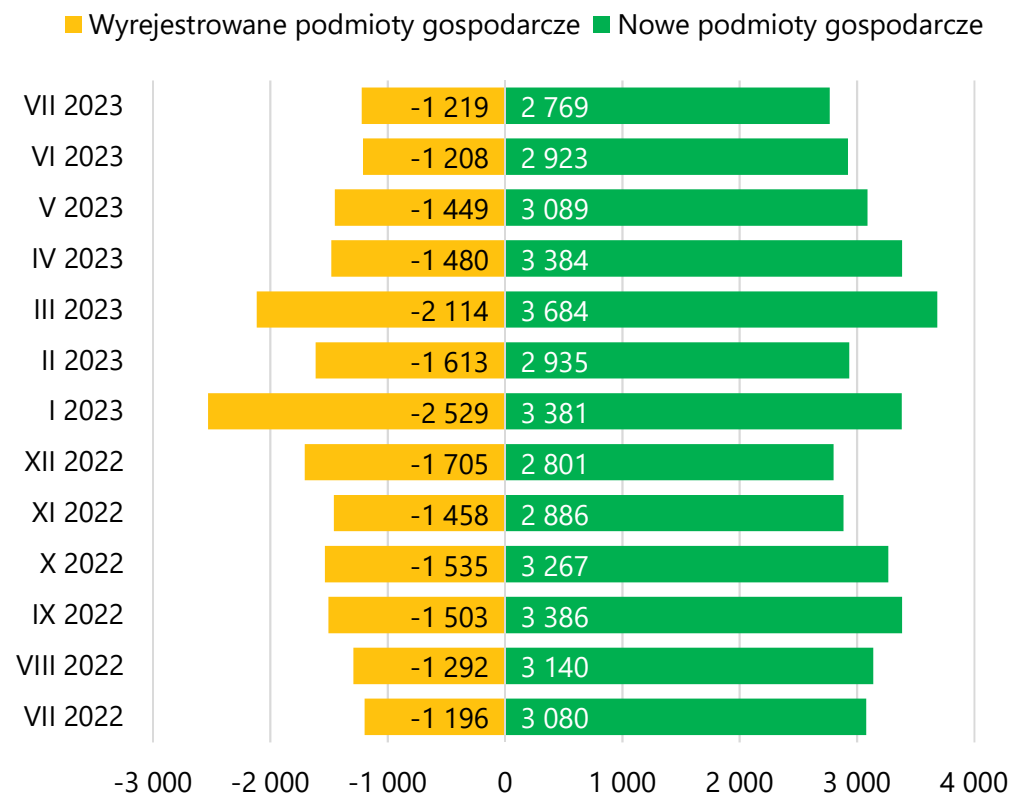
Na koniec lipca 2023 r. w bazie REGON zarejestrowane były 473 343 podmioty gospodarcze z województwa małopolskiego, z czego 347 902 to podmioty prowadzone przez osoby fizyczne. W lipcu 2023 r. zarejestrowano 2 769 nowych podmiotów gospodarczych (w tym 2 225 działalności osób fizycznych), a wyrejestrowano 1 219 (w tym 1 098 działalności osób fizycznych).

Tabela 2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej, lipiec 2023 r.

Podmioty gospodarki narodowej	Liczba	Udział
Ogółem	473 343	x
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	347 902	73,50%
Wielkość podmiotu: 0-9 osób	458 864	96,94%
Wielkość podmiotu: 10-49 osób	11 900	2,51%
Wielkość podmiotu: 50-249 osób	2 241	0,47%
Wielkość podmiotu: 250-999 osób	284	0,06%
Wielkość podmiotu: 1 000 i więcej osób	54	0,01%
Nowe podmioty gospodarcze	2 769	0,58%
Nowe osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2 225	80,35%
Wyrejestrowane podmioty gospodarcze	1 219	x
Wyrejestrowane podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne	1 098	90,07%

Opracowane na podstawie: GUS, Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON.

Wykres 2. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w woj. małopolskim w okresie VII 2022 - VII 2023

Aktywność ekonomiczna w Małopolsce

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w I kwartale 2023 r. odnotowano spadek liczby osób aktywnych zawodowo. Spadła również liczba osób bezrobotnych, wzrosła natomiast liczba biernych zawodowo.

W I kwartale 2023 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 56,8% ludności w wieku 15–89 lat. Współczynnik ten zmniejszył się o 0,1 p. proc. w porównaniu z IV kw. 2022 r. Wskaźnik zatrudnienia wyniósł 55,7% i pozostał na poziomie sprzed kwartału.

Wykres 3. Struktura aktywności i bierności zawodowej ludności w województwie małopolskim w I kw. 2023 r.

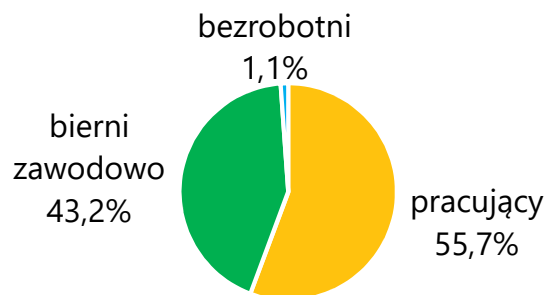
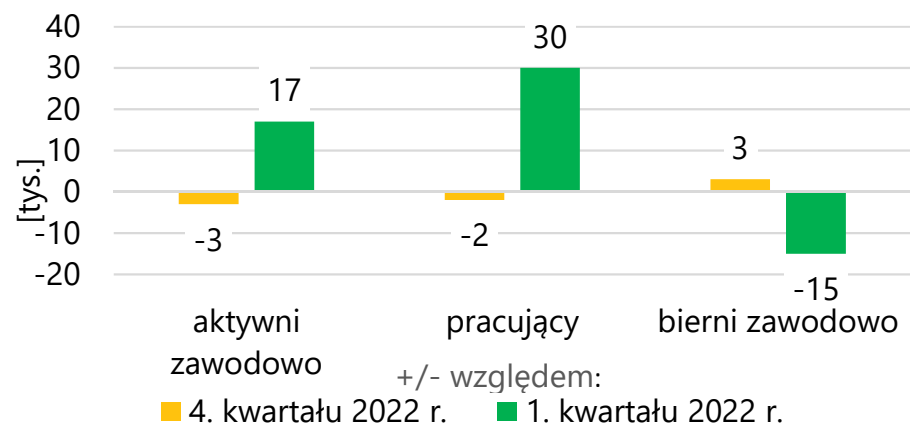

Tabela 3. Aktywność ekonomiczna osób w wieku 15-89 lat w I kwartale 2023 r.

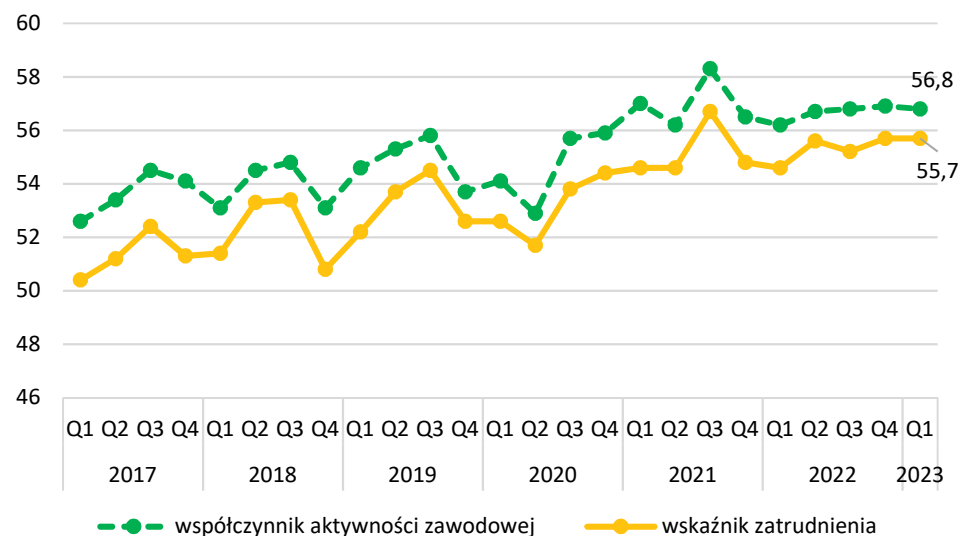
Aktywność ekonomiczna	Q1 2023	Zmiana Q4/Q1
1. Liczba aktywnych zawodowo	1 489 tys.	-3 tys.
1.a. Liczba pracujących	1 459 tys.	-2 tys.
1.b. Liczba bezrobotnych	30 tys.	-1 tys.
2. Liczba biernych zawodowo	1 132 tys.	+3 tys.
Współczynnik aktywności zawodowej	56,8%	-0,1 p. proc
Wskaźnik zatrudnienia	55,7%	bez zmian

Źródło: GUS, Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim – I kwartał 2023 r.

Wykres 4. Zmiany struktury aktywności ekonomicznej w woj. małopolskim w I kwartale 2023 r. w odniesieniu do IV kwartału 2022 i I kwartału 2022 r.

Wykres 5. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia (%) w województwie małopolskim w latach 2017-2023

Opracowane na podstawie: GUS, Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie małopolskim.

Zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

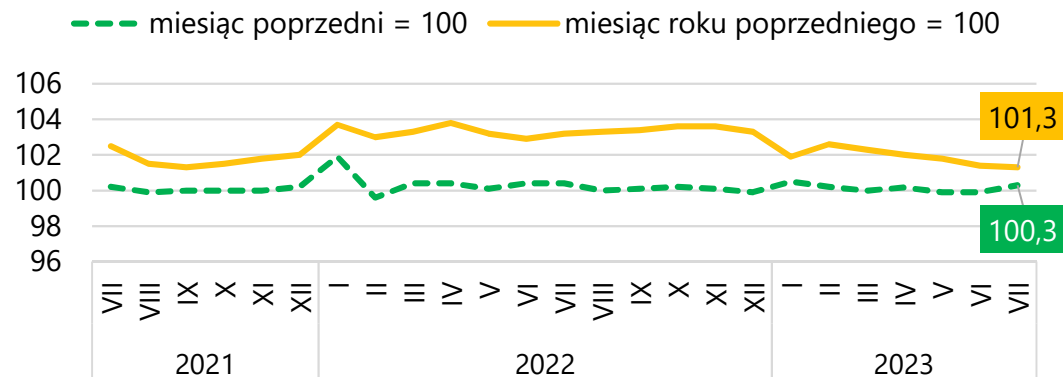
Zatrudnienie

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^{1,2} w lipcu 2023 r. wyniosło 549,8 tys. osób i zwiększyło się w skali roku o 1,3%, a w relacji do poprzedniego miesiąca zwiększyło się o 0,3%.

Tabela 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. małopolskim w lipcu 2023 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	VII 2023 (w tys.)	VII 2022 =100
Ogółem	549,8	101,3
przemysł	219,6	100,3
budownictwo	40,6	97,9
handel; naprawa pojazdów samochodowych	102	99,5
transport i gospodarka magazynowa	32	100,2
zakwaterowanie i gastronomia	14	107,5
informacja i komunikacja	54,4	106,4
obsługa rynku nieruchomości	5,9	102,3
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	40,4	107,1
administrowanie i działalność wspierająca	27,2	98,9

Wykres 6. Dynamika przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w okresie VII 2021 - VII 2023

Wynagrodzenie

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w lipcu 2023 r. wyniosło 7 829,29 zł i zwiększyło się o 9,9% w ujęciu rocznym, a w relacji do poprzedniego miesiąca zwiększyło się o 2,4%.

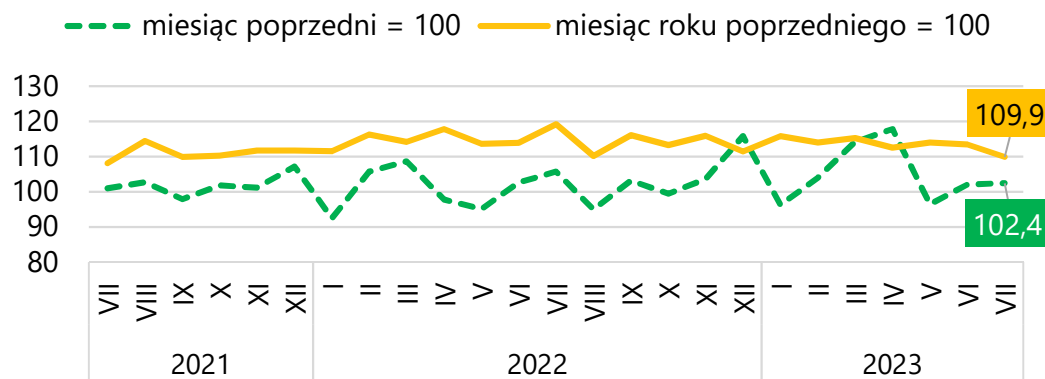
¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

² Opracowane na podstawie: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w lipcu 2023, GUS

Tabela 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. małopolskim, lipiec 2023 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	VII 2023 (w zł)	VII 2022 =100
Ogółem	7 829,29	109,9
przemysł	7 492,45	107,3
budownictwo	6 246,75	106,7
handel; naprawa pojazdów samochodowych	6 475,15	110,0
transport i gospodarka magazynowa	6 836,02	124,2
zakwaterowanie i gastronomia	5 198,47	117,6
informacja i komunikacja	13 324,28	108,8
obsługa rynku nieruchomości	6 478,68	110,3
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10 256,98	111,2
administrowanie i działalność wspierająca	6 453,00	102,3

Wykres 7. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie VII 2021 - VII 2023

Bezrobocie w Małopolsce

Główny Urząd Statystyczny na przełomie września i października 2022 r. dokonał **rewizji (ponownego przeliczenia) miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego** dla Polski ogółem, województw i powiatów.

Rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego uwzględnia głównie ostateczne wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020), dotyczące liczby osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych.

Dane o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, publikowane dotychczas przez GUS, **pozostają bez zmian**.

Dla celów analitycznych i umożliwienia porównania danych w dłuższej retrospekcji stopa bezrobocia rejestrowanego **przeliczona została dla Polski ogółem i województw dla poszczególnych miesięcy od grudnia 2020 r., natomiast dla powiatów tylko od grudnia 2021 r.**

W związku z tym nie należy porównywać:

- wojewódzkiej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2020 r. z okresami poprzedzającymi
- powiatowej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2021 r. z okresami poprzedzającymi.

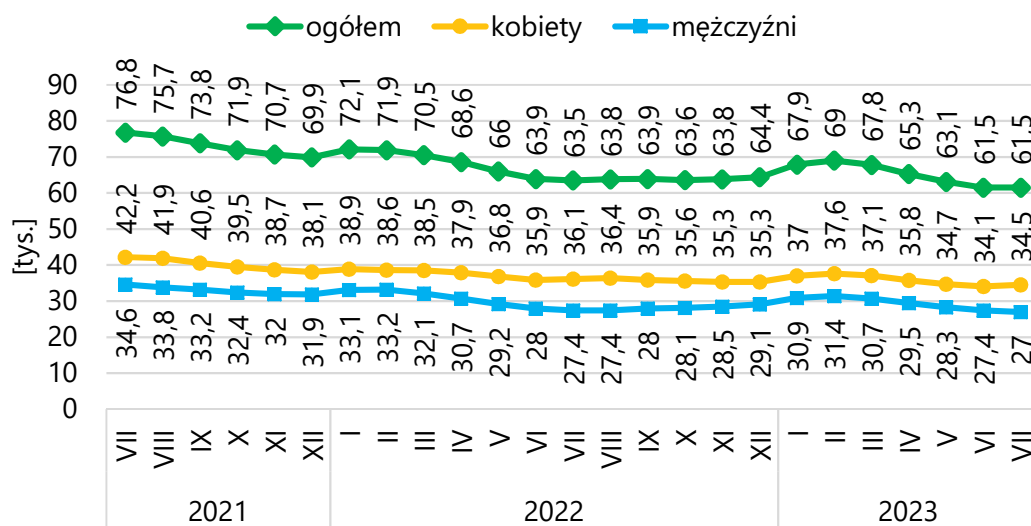
Dane dotyczące stopy bezrobocia rejestrowanego według stanu na koniec września 2022 r. bazują już na wynikach spisu PSR 2020³.

³ Więcej informacji dostępne jest na stronie GUS: [Informacja GUS nt. planowanej rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego](#) oraz [Informacja GUS nt. rewizji stopy bezrobocia rejestrowanego w 2022 r.](#) [dostęp z dnia 27.10.2022].

Liczba osób bezrobotnych i stopa bezrobocia

Na koniec lipca 2023 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **61 533 bezrobotnych**. W stosunku do poprzedniego miesiąca liczba ta zwiększyła się o 63 osoby. W porównaniu do lipca ubiegłego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2 002 osoby, co oznacza spadek o 3,2 % rok do roku.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w województwie małopolskim z uwzględnieniem płci w okresie VII 2021 - VII 2023

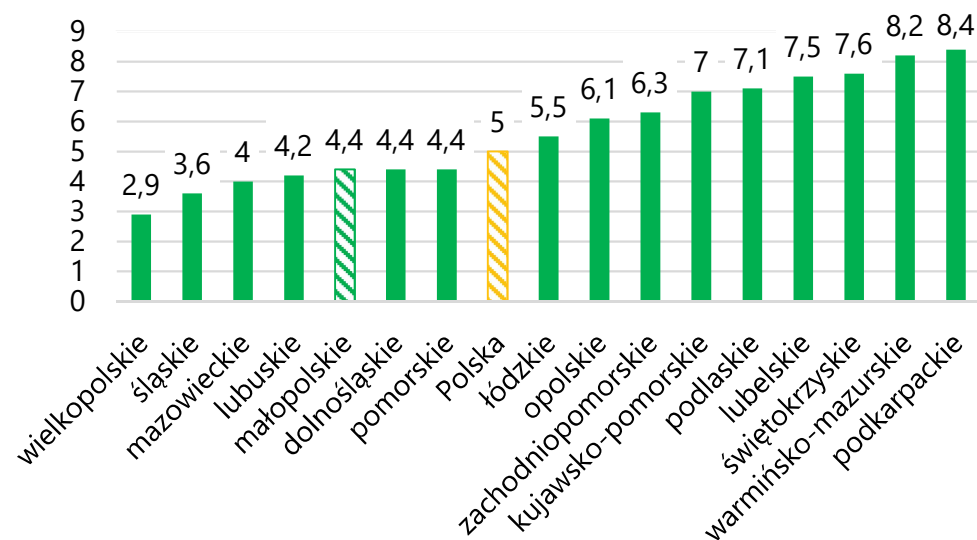
Stopa bezrobocia w województwie na koniec lipca 2023 r. wyniosła 4,4%. W stosunku do czerwca 2023 r. wzrosła o 0,1 p. proc.

Stopa bezrobocia w lipcu 2023 roku w Polsce nie zmieniła się w stosunku do poprzedniego miesiąca. Bezrobocie spadło o 0,1% w województwach: pomorskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim. Województwo małopolskie znajduje się na piątym miejscu pod względem wielkości stopy bezrobocia, *ex aequo* z województwami dolnośląskim i pomorskim. Najniższe bezrobocie odnotowano

w województwie wielkopolskim (2,9%), śląskim (3,6%), mazowieckim (4%) oraz lubuskim (4,2%), a najwyższe w województwie podkarpackim (8,4%).

W stosunku do lipca ubiegłego roku stopa bezrobocia w województwie małopolskim spadła o 0,1 p. proc.

Wykres 9. Stopa bezrobocia w województwach Polski, lipiec 2023 r.

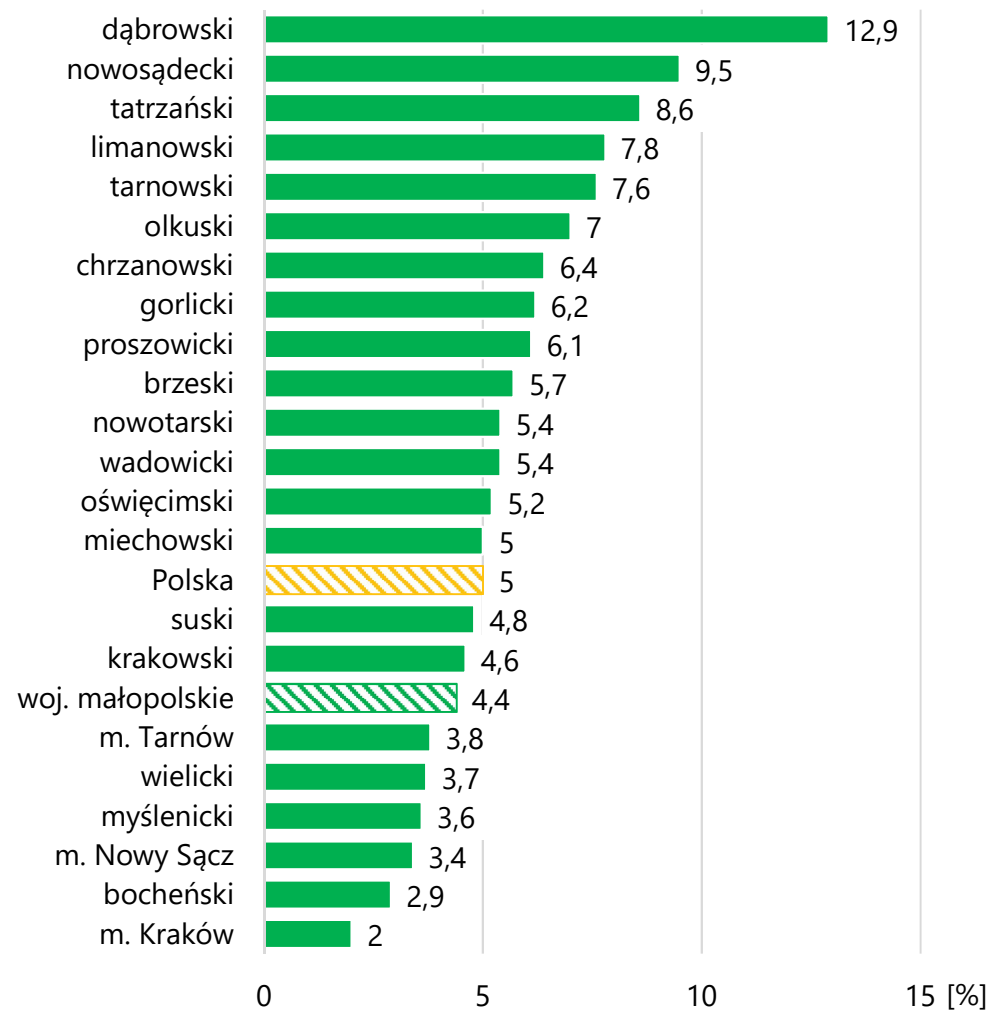
Sytuacja w powiatach Małopolski

W lipcu 2023 r. różnica w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami wyniosła 10,9 p. proc. Stopa bezrobocia najmniejszą wartość przyjęła w Krakowie (2%) i powiecie bocheńskim (2,9%), a największą w powiecie dąbrowskim (12,9%) i nowosądeckim (9,5%). W sześciu powiatach wartość stopy była niższa od wojewódzkiej, w dwóch pomiędzy wojewódzką i krajową i w jednym równa krajowej.

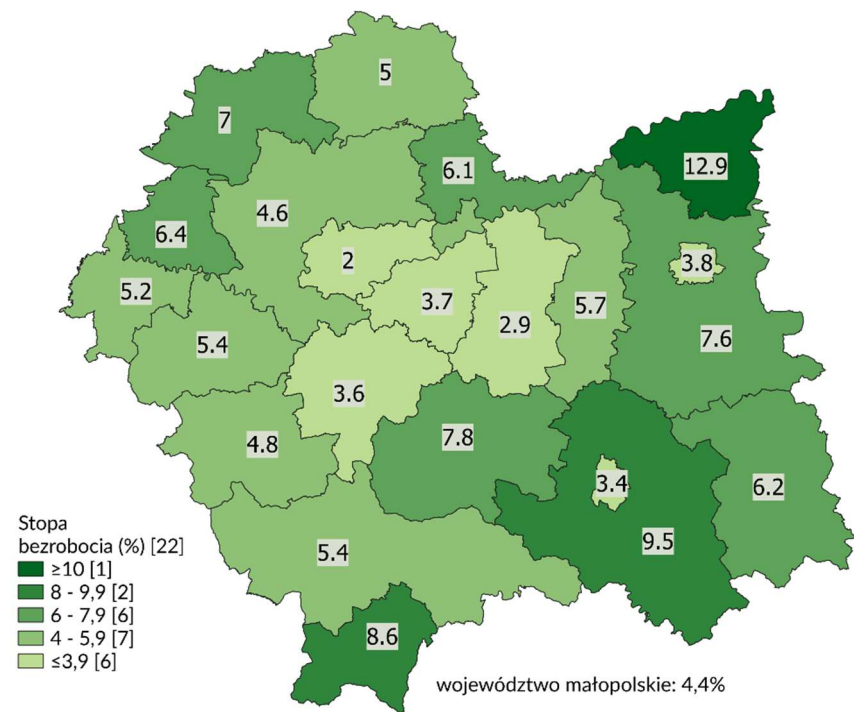
W odniesieniu do ubiegłego miesiąca stopa bezrobocia spadła w pięciu powiatach. Spadki odnotowano w powiatach: nowotarskim (-0,2 p. proc.), bocheńskim, wadowickim, gorlickim i nowosądeckim (-0,1 p. proc.). Bezrobocie wzrosło w dziewięciu powiatach: dąbrowskim (+0,3 p. proc.), limanowskim (+0,2 p. proc.), w Nowym Sączu i powiatach: wielickim,

suskim, brzeskim, proszowickim, olkuskim i tatrzańskim (+0,1 p. proc.).
Sytuacja pozostała bez zmian w Krakowie, Tarnowie i powiatach:
myślenickim, krakowskim, miechowskim, oświęcimskim, chrzanowskim
i tarnowskim.

Wykres 10. Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego,
lipiec 2023 r.

Mapa 1. Przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia (w %) w powiatach
województwa małopolskiego, lipiec 2023 r.

Przepływ bezrobotnych w rejestrach powiatowych urzędów pracy (PUP)

W lipcu 2023 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 8 046 bezrobotnych (o 1 269 osób więcej niż w czerwcu 2023 r.), wyrejestrowały się natomiast 7 983 osoby (o 393 osoby mniej niż miesiąc wcześniej).

Wśród wszystkich nowo zarejestrowanych 1 280 osób nie pracowało w okresie poprzedzającym rejestrację (o 174 osoby więcej niż w poprzednim miesiącu). Na skutek zwolnienia z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy zarejestrowały się 282 osoby. Pozostałym 6 484 nowo zarejestrowanym osobom wygasły umowy lub same złożyły wypowiedzenie.

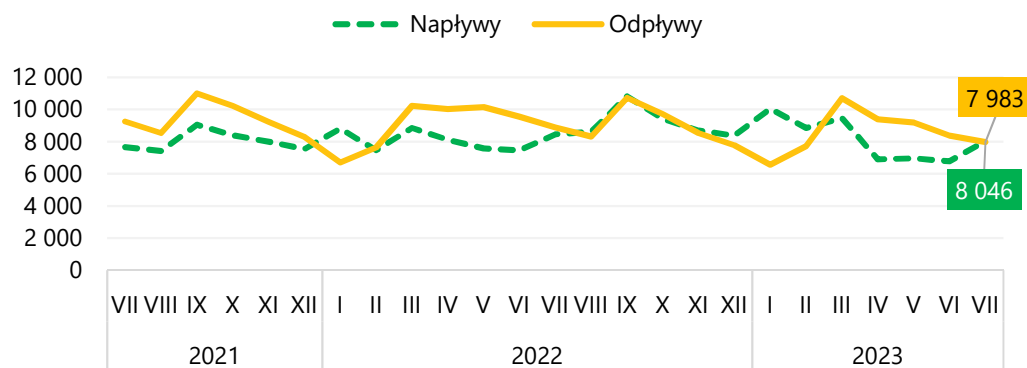
Spośród osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych 50,4% osób podjęło pracę (spadek w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 2,5 p. proc.). Osoby podejmujące pracę subsydiowaną stanowiły 7,9% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych ogółem, a podejmujące pracę niesubsydiowaną 42,5%.

Udział wyrejestrowań z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego wyniósł 9,3% (bez zmian w stosunku do poprzedniego miesiąca). Z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy status osoby bezrobotnej straciło 21,6% osób (bez zmian m/m). Z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego, praw emerytalnych lub rentowych oraz osiągnięcia wieku emerytalnego z rejestrów osób bezrobotnych odpłynęło łącznie 250 osób, tj. 3,1% wyrejestrowanych.

Tabela 6. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych według przyczyn, lipiec 2023 r.

Powody wyłączenia (odpływu) z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym	Liczba osób	Udział
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym ogółem	7 983	x
Podjęcie pracy	4 024	50,4%
Podjęcie pracy niesubsydiowanej	3 395	42,5%
Podjęcie pracy subsydiowanej	629	7,9%
Prace interwencyjne w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	194	2,4%
Roboty publiczne w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	36	0,5%
Podjęcie działalności gospodarczej w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	202	2,5%
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	134	1,7%
Rozpoczęcie szkolenia	168	2,1%
Rozpoczęcie stażu	501	6,3%
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy	151	1,9%
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 727	21,6%
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	743	9,3%
Osiągnięcia wieku emerytalnego	138	1,7%
Nabycia praw emerytalnych lub rentowych	52	0,7%
Nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	60	0,8%
Razem emerytalne	250	3,1%

Wykres 11. Napływ i odpływ bezrobotnych z rejestrów powiatowych urzędów pracy w województwie małopolskim w okresie VII 2021 - VII 2023

Napływ cudzoziemców do województwa małopolskiego

Jedną z form zatrudniania cudzoziemców jest praca na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W tej uproszczonej procedurze, która obejmuje obywateli 5 państw (Ukrainy, Armenii, Białorusi, Gruzji i Mołdawii)⁴ pracodawca rejestruje w powiatowym urzędzie pracy oświadczenie

o powierzeniu pracy danej osobie. W lipcu 2023 r. wpisano do ewidencji powiatowych urzędów pracy 2,5 tys. oświadczeń.

W lipcu 2023 r. w Małopolsce wydano i przedłużono 2 471 zezwoleń na pracę dla cudzoziemców. Zezwolenia te najczęściej dotyczyły pracy w transporcie i gospodarce magazynowej, handlu hurtowym i detalicznym, przetwórstwie przemysłowym, budownictwie, działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, informacji i komunikacji, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

W lipcu 2023 r. w Małopolsce wydano 131 zezwoleń na pracę sezonową. Zezwolenie na pracę sezonową uprawnia cudzoziemca do wykonywania pracy w rolnictwie oraz gastronomii i zakwaterowaniu.

Dodatkowo, w lipcu 2023 r. w małopolskich powiatowych urzędach pracy pracodawcy złożyli 5 282 powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy⁵. Od 12 marca 2022 r. do końca lipca 2023 r. zgłoszono łącznie 77,9 tys. takich powiadomień⁶.

⁴ Z dniem 28.10.2022 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia z dnia 25 października 2022 r. nowelizujące m.in. rozporządzenie w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz. U. z 2022 r. poz. 2204). Na mocy tej nowelizacji z dniem 28.10.2022 r. przedsiębiorcy nie mogą występować o nowe wpisy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Rosji, a obywatele Rosji zostali wyłączeni z procedury uproszczonej.

⁵ Na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583 z późn. zm.) obywatel Ukrainy, który korzysta ze specjalnych uprawnień od 24 lutego 2022 r. oraz każdy obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce może zarejestrować się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy na co do zasady takich samych zasadach jak dla obywateli RP, z tym, że rejestrować mogą się również osoby starsze, tj. kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia (art. 22 ust. 6 ustawy). Po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy obywatele Ukrainy mogą skorzystać, na takich samych zasadach jak obywatele Polscy, ze wszystkich oferowanych usług i instrumentów rynku pracy, określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto obywatel Ukrainy, który przebywa legalnie może podjąć pracę w Polsce (art. 22 ust. 1). Pracodawca musi powiadomić powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania. Powiadomienia musi dokonać online za pośrednictwem portalu praca.gov.pl w terminie 14 dni od dnia powierzenia pracy obywatelom Ukrainy. Obywatel Ukrainy musi być w Polsce legalnie np. przebywać w ruchu bezwizowym, na wizie lub przebywać na podstawie art. 42 tej. Ustawy. Jego pobyt uznaje się za legalny także jeśli wjechał do Polski legalnie na podstawie przepisów ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

⁶ Źródło: cesar.praca.gov.pl/ [28.08.2023].

Tabela 7. Podejmowanie pracy przez cudzoziemców w woj. małopolskim w okresie ostatniego roku w 2022 i 2023 r.

2022/2023	Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji	Wydane i przedłużone zezwolenia na pracę dla cudzoziemców	Liczba zezwoleń na pracę sezonową	Powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy ⁷
lip.22	3 596	2 245	25	4 965
sie.22	3 062	2 149	30	4 410
wrz.22	2 944	2 715	9	5 071
paź.22	2 490	2 298	6	4 771
lis.22	2 569	2 875	4	4 404
gru.22	2 469	2 803	0	3 761
sty.23	2 408	2 432	3	5 597
lut.23	2 376	2 460	16	4 672
mar.23	3 344	2 592	48	5 176
kwi.23	2 179	2 068	30	4 995
maj.23	2 426	2 450	49	4 506
cze.23	2 622	2 781	126	4 638
lip.23	2 513	2 471	131	5 282
Razem	34 998	32 339	477	62 248

Oferty pracy

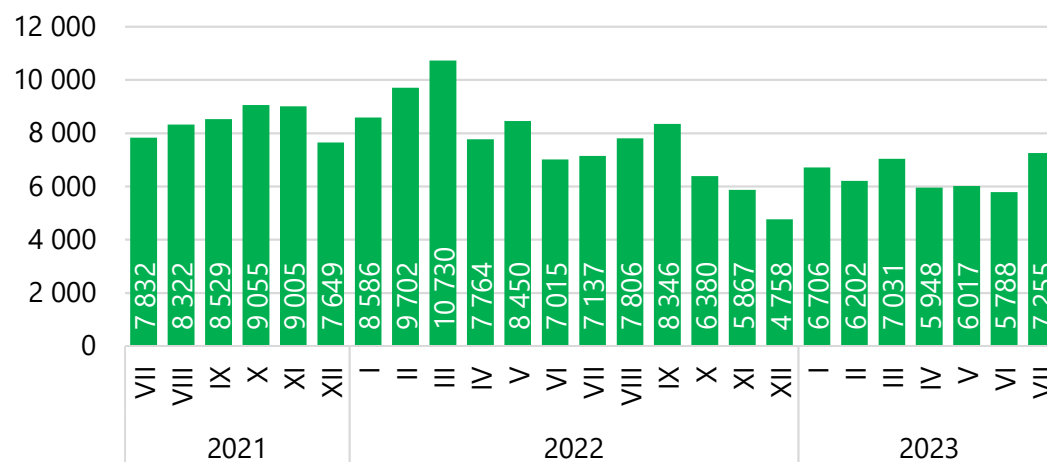
W lipcu 2023 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy blisko 7,3 tys. ofert pracy. Liczba ta była wyższa o 1 467 ofert w porównaniu do poprzedniego miesiąca (+25%) i o 118 wyższa w stosunku do lipca 2022 r. (+2%).

Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 18,2% wszystkich ofert. Udział ofert subsydiowanych spadł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o 10%.

Tabela 8. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w lipcu 2023 r.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	Liczba	Udział
Napływ ofert pracy	7 255	x
Subsydiowanej	1 322	18,2%
Z sektora publicznego	782	10,8%
Sezonowej	3 544	48,8%
Dla osób z niepełnosprawnościami	132	1,8%

Wykres 12. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w okresie VII 2021 – VII 2023

⁷ o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583).

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Na koniec lipca 2023 r., spośród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, najliczniejszą grupę stanowili długotrwale bezrobotni (47,1% ogółu bezrobotnych). Bezrobotni do 30. r.ż. stanowili 25,4%, a powyżej 50. r.ż. 25,6% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 13. Udział osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród bezrobotnych ogółem, stan na koniec miesiąca sprawozdawczego, lipiec 2023 r.

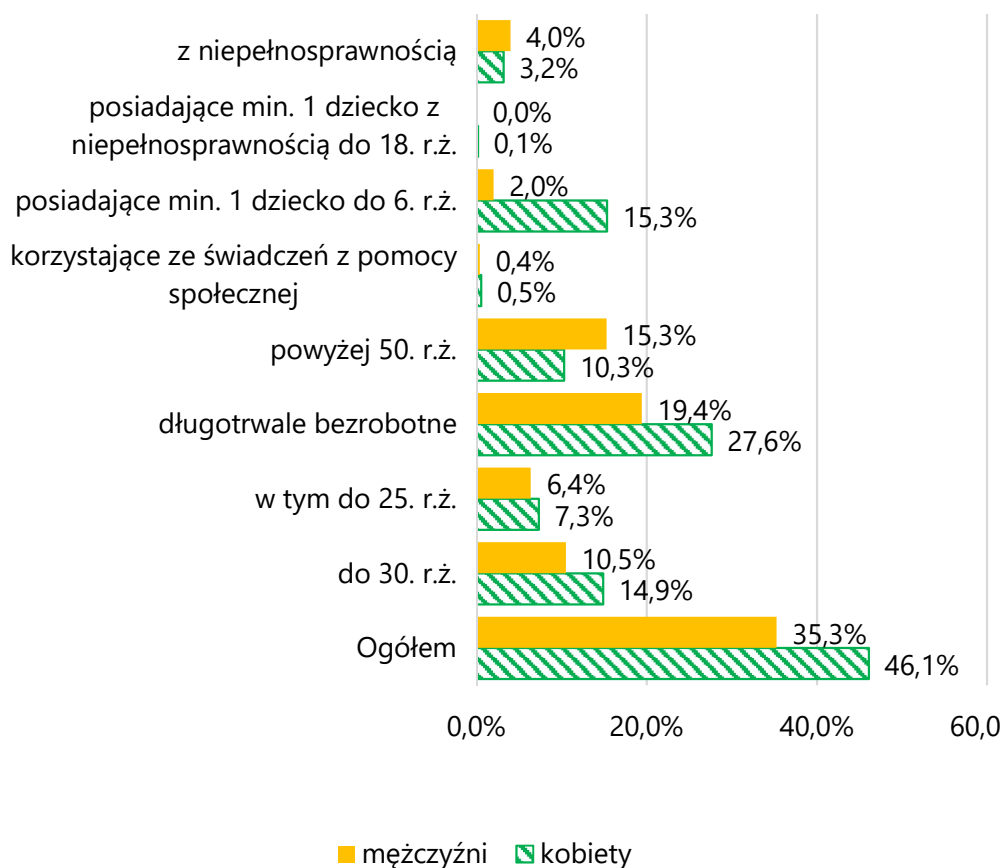

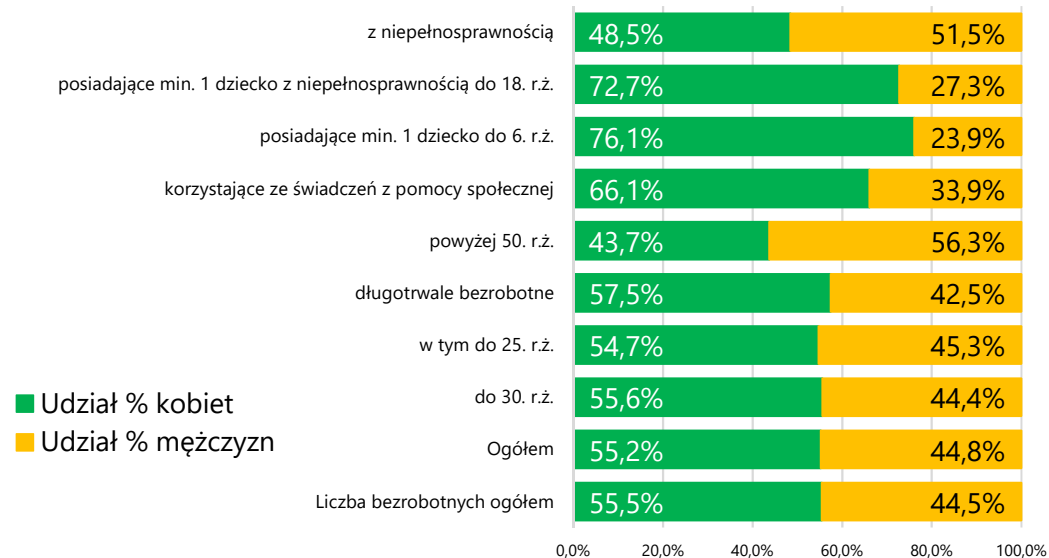
Tabela 9. Liczba i udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych, stan na koniec lipca 2023 r.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan na koniec VII 2023)	Razem	Kobiety	Udział grupy wśród bezrobotnych ogółem	Zmiana m/m % (VI 2023 = 100)	Zmiana r/r % (VII 2022 = 100)
Ogółem	50 084	28 377	81,4%	99,7	93,9
do 30. r.ż.	15 611	9 147	25,4%	101,1	103,9
w tym do 25. r.ż.	8 401	4 489	13,7%	102,2	115,2
długotrwale bezrobotne	28 954	17 008	47,1%	99,0	84,5
powyżej 50. r.ż.	15 740	6 338	25,6%	98,8	92,7
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	580	334	0,9%	74,3	103,6
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6. r.ż.	10 672	9 442	17,3%	99,3	90,8
posiadające co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością do 18. r.ż.	122	92	0,2%	100,8	108,9
z niepełnosprawnością	4 418	1 950	7,2%	99,8	102,8

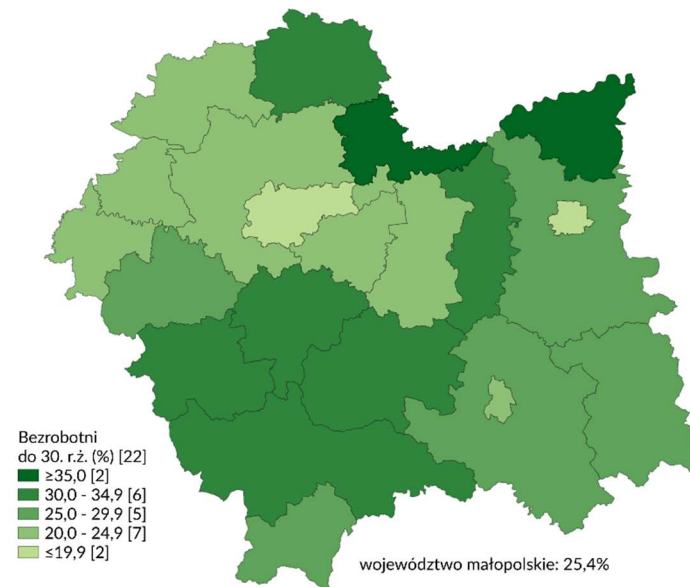
Tabela 10. Struktura bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w miesiącu sprawozdawczym, lipiec 2023 r.

Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym	razem	kobiety	mężczyźni
Liczba bezrobotnych ogółem	8 046	4 463	3 583
Osoby w szczególnej sytuacji ogółem	6 763	3 735	3 028
do 30. r.ż.	3 201	1 780	1 421
w tym do 25. r.ż.	2 030	1 111	919
długotrwale bezrobotne	1 841	1 058	783
powyżej 50. r.ż.	1 295	566	729
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	62	41	21
posiadające min. 1 dziecko do 6. r.ż.	991	754	237
posiadające min. 1 dziecko z niepełnosprawnością do 18. r.ż.	11	8	3
z niepełnosprawnością	454	220	234

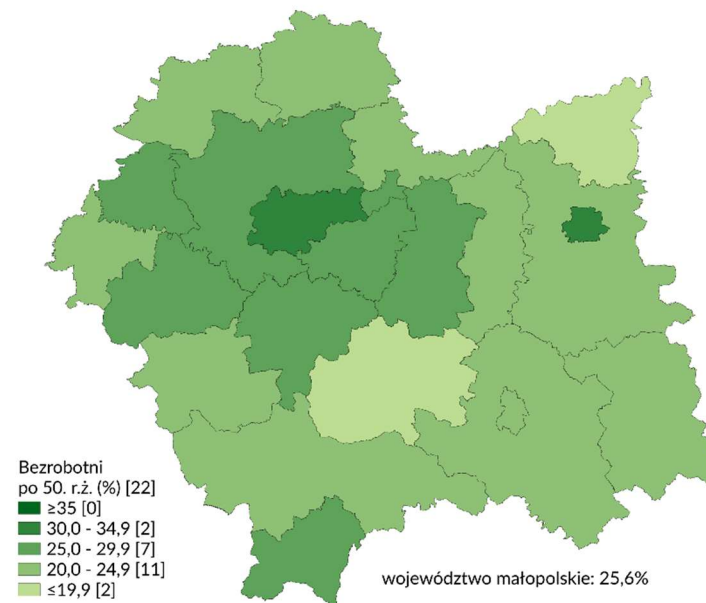
Wykres 14. Udział osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy według płci w miesiącu sprawozdawczym, lipiec 2023

Mapa 2. Udział bezrobotnych do 30. roku życia, lipiec 2023 r.

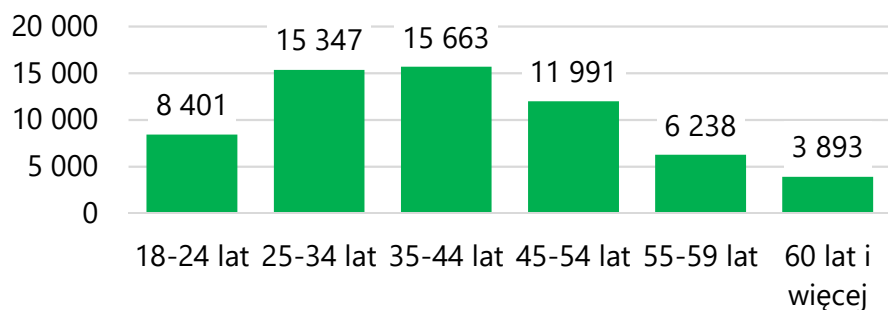
Mapa 3. Udział bezrobotnych powyżej 50. roku życia, lipiec 2023 r.

Struktura bezrobotnych

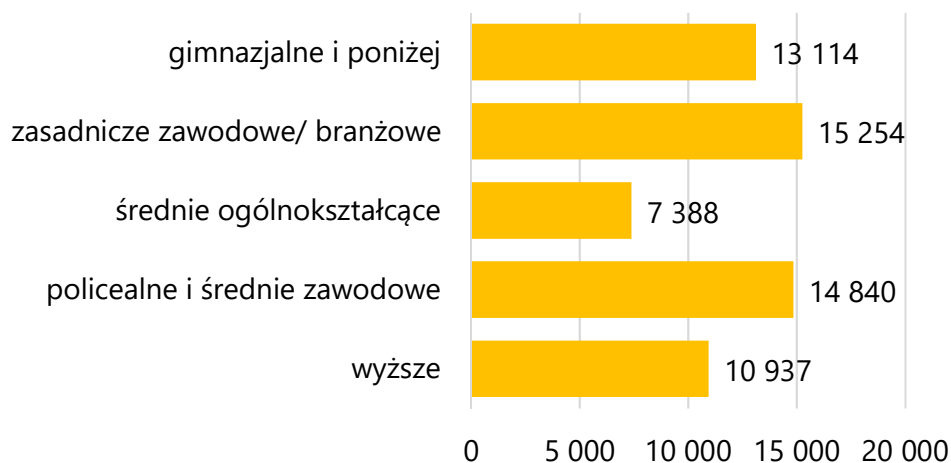
Na koniec lipca 2023 r. wśród bezrobotnych największy był udział osób w wieku 35-44 lata (25,5%) oraz 25-34 lata (24,9%). Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata) stanowiły 64% zarejestrowanych.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych w województwie małopolskim według wieku, lipiec 2023 r.

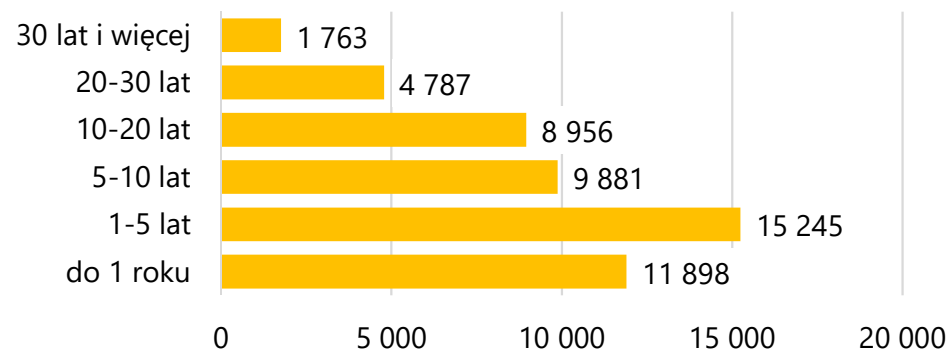
Łącznie blisko połowa bezrobotnych legitymowała się wykształceniem zasadniczym zawodowym (24,8%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,1%).

Wykres 16. Struktura bezrobotnych według wykształcenia, lipiec 2023 r.

Osoby bezrobotne najczęściej nie mają lub mają niewielkie, krótsze niż 5 lat, doświadczenie zawodowe liczone stażem pracy (łącznie 58,7% ogółu bezrobotnych).

Wykres 17. Struktura bezrobotnych według stażu pracy, lipiec 2023 r.

Na koniec lipca 2023 r. 24,8% osób pozostawało w rejestrach osób bezrobotnych powyżej 24 miesięcy, a 13,1% od 1 roku do 2 lat.

Wykres 18. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, lipiec 2023 r.

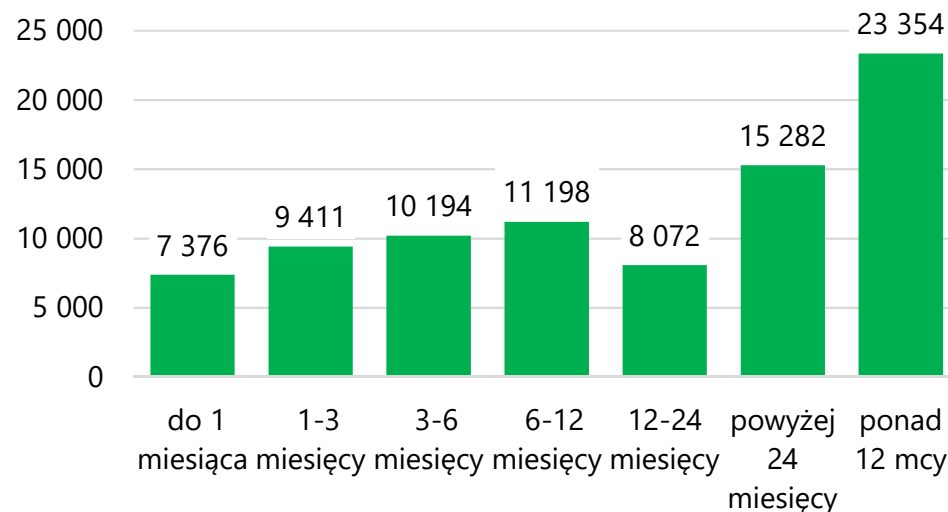

Tabela 11. Bezrobocie w województwie małopolskim - podsumowanie, lipiec 2023 r.

Jednostka	Liczba bezrobotnych na koniec miesiąca	Liczba bezrobotnych kobiet na koniec miesiąca	Napływ osób bezrobotnych	Odływ osób bezrobotnych	Liczba ofert pracy zgłoszonych do PUP	Stopa bezrobocia
bocheński	1 011	591	130	153	118	2,9
brzeski	1 560	943	199	191	83	5,7
chrzanowski	2 443	1 363	343	345	480	6,4
dąbrowski	2 165	1 243	277	232	106	12,9
gorlicki	2 101	1 301	286	324	94	6,2
miasto Kraków	10 713	5 414	1 384	1 437	2 166	2,0
krakowski	4 753	2 380	522	434	1 092	4,6
limanowski	3 351	2 125	548	462	174	7,8
miechowski	832	443	115	120	20	5,0
myślenicki	1 469	786	330	323	174	3,6
miasto Nowy Sącz	1 590	903	265	217	79	3,4
nowosądecki	5 996	4 048	630	706	216	9,5
nowotarski	3 097	1 691	458	554	446	5,4
olkuski	2 919	1 463	295	273	105	7,0
oświęcimski	2 484	1 473	351	362	263	5,2
proszowicki	846	444	135	114	93	6,1
suski	1 301	731	286	257	140	4,8
miasto Tarnów	2 081	1 222	264	278	379	3,8
tarnowski	3 900	2 402	484	464	310	7,6
tatrzański	2 208	953	168	144	45	8,6
wadowicki	2 851	1 543	348	384	192	5,4
wielicki	1 862	1 040	228	209	480	3,7
woj. małopolskie	61 533	34 502	8 046	7 983	7 255	4,4
Polska	782 400	-	102 100	103 100	-	5,0

Monitorowanie bieżącej sytuacji na lokalnych rynkach pracy

Zwolnienia grupowe

W lipcu 2023 r. do powiatowych urzędów pracy w Małopolsce **wpłynęły zgłoszenia zwolnień grupowych w dwóch zakładach z branży przetwórstwo przemysłowe, obejmujące 229 osób.**

W lipcu **dokonano zwolnień grupowych w dwóch zakładach z branży przetwórstwo przemysłowe, które objęły 99 osób.**

Bieżąca sytuacja małopolskiego rynku pracy

W dniach **23-29 sierpnia 2023 r. przedstawiciele powiatowych urzędów pracy (PUP) udzielili informacji na temat bieżącej sytuacji na lokalnych rynkach pracy**, w tym o stanie bezrobocia, zmianach w zatrudnieniu oraz podejmowanych przez PUP działaniach w związku z bieżącą sytuacją na rynku pracy. Przedstawiciele urzędów zostali także poproszeni o 3-miesięczne prognozy stanu bezrobocia i zatrudnienia w powiecie, wskazując na wzrost, spadek lub brak zmian w danym obszarze. WUP w Krakowie otrzymał **21 odpowiedzi z małopolskich powiatowych urzędów pracy.**

W sierpniu, podobnie jak w ubiegłym miesiącu, na małopolskim rynku pracy sytuacja jest stabilna, jednak kilka powiatowych urzędów pracy otrzymało sygnały z lokalnych rynków pracy o możliwej redukcji zatrudnienia w niektórych przedsiębiorstwach. Problemy sygnalizują firmy branż: telekomunikacyjnej, działalności centrów telefonicznych (tzw. call center) czy produkcji silników i turbin. Dodatkowe sygnały pochodzą od osób zgłaszających się do urzędów pracy i pracodawców. Jednocześnie w regionie brakuje informacji o nowych inwestycjach, które mogłyby sugerować znaczący wzrost miejsc pracy w najbliższym okresie.

Do rejestrów osób bezrobotnych, typowo dla kończących się miesięcy wakacyjnych, częściej zaczynają się zgłaszać osoby młode do 30 roku życia - absolwenci, osoby chcące uzyskać prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, po krótkotrwałym zatrudnieniu lub innej, często sezonowej pracy zarobkowej. Wiele osób chce skorzystać z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, stażu czy szkoleń z gwarancją zatrudnienia, oferowanych przez urzędy pracy.

W większości powiatów wyrejestrowania osób bezrobotnych dotyczą najczęściej podjęcia pracy głównie niesubsydiowanej, ale i subsydiowanej oraz samozatrudnienia.

Obecnie odnotowuje się delikatnie zwiększoną liczbę zgłoszonych ofert np. w branży budowlanej. Część osób bezrobotnych zgłasza podjęcie pracy u pracodawcy zagranicznego. Stałe zapotrzebowanie na pracowników w branży turystyczno-gastronomicznej odnotowuje się zwłaszcza na terenach górskich, z drugiej strony spodziewane jest ograniczenie działalności sezonowej (np. wśród flisaków w powiecie nowotarskim).

Przedstawiciele powiatowych urzędów pracy zauważają, że zakłady pracy starają się nie zwalniać zatrudnionych osób, ale też w niektórych regionach nie przyjmują nowych osób w większej liczbie, podczas gdy w innych obecnie istnieje duże zapotrzebowanie na pracowników.

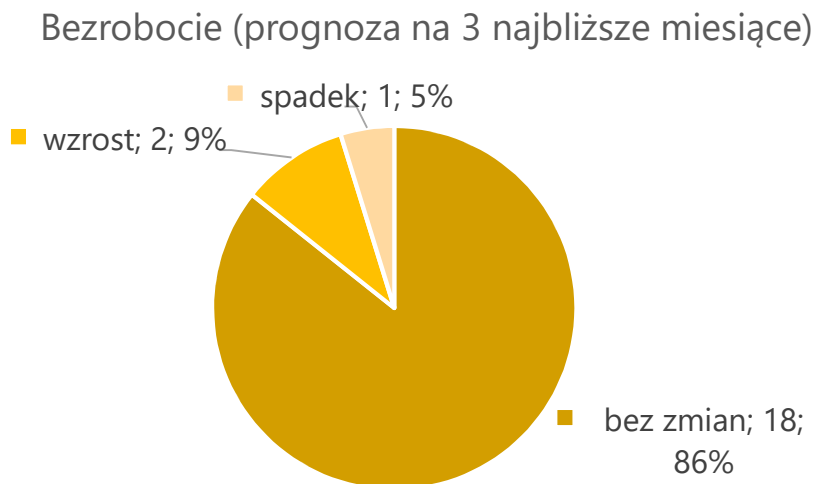
W ciągu najbliższych 3. miesięcy na lokalnych rynkach pracy nie powinny zajść znaczące zmiany. W ubiegłych latach wrzesień charakteryzował się większą liczbą zgłaszanych ofert pracy, zwłaszcza z zakładów produkcyjnych. W związku z tym również w tym roku oczekiwany jest większy napływ ofert niż w poprzednich miesiącach. W najbliższym okresie możemy spodziewać się rosnącej liczby rejestracji osób do 30 r.ż., głównie absolwentów oraz rejestracji osób, które zakończyły prace sezonowe.

Na pytanie, czy w bieżącym miesiącu odnotowano wzrost liczby rejestracji osób bezrobotnych, 13 spośród 21 odpowiedzi (62%) było przeczących, 7 urzędów (33%) wskazało na nieznaczny wzrost rejestracji, jeden na znaczący.

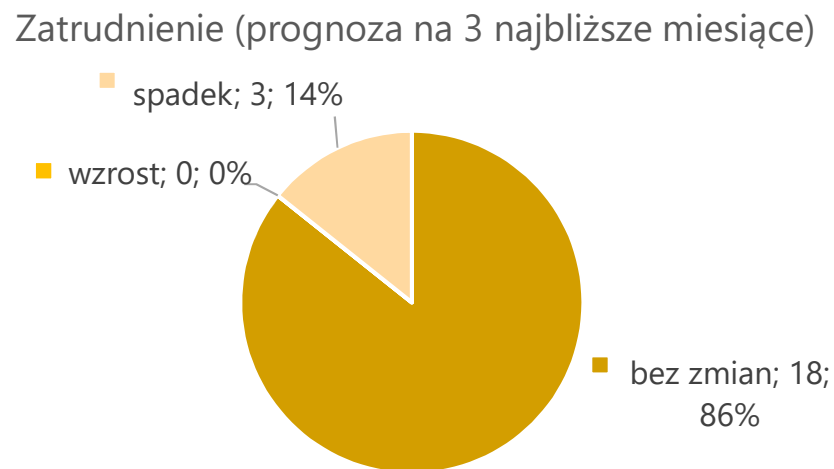
W 18 spośród 21 urzędów (86%) w najbliższych 3 miesiącach nie przewiduje się większych zmian w liczbie bezrobotnych, w 2 powiatach (9%) spodziewany jest wzrost liczby bezrobotnych, a w jednym (5%) spadek.

W przypadku predykcji dotyczącej poziomu zatrudnienia w większości powiatów nie są spodziewane znaczące zmiany w zatrudnieniu (86%, tj. w 18 spośród 21 urzędów). Spadek zatrudnienia prognozowany jest w 3 powiatach (14%).

Wykres 19. Odpowiedzi powiatowych urzędów pracy w woj. małopolskim dotyczące prognozy bezrobocia

Wykres 20. Odpowiedzi powiatowych urzędów pracy w woj. małopolskim dotyczące prognozy zatrudnienia

Działania na rzecz obywateli Ukrainy

WUP Kraków prowadzi działania na rzecz obywateli Ukrainy zgodnie z zapisami pakietu „rynek pracy” w ramach Małopolskiej Tarczy Humanitarnej.

Punkty informacyjne

WUP Kraków prowadzi 4 punkty informacyjne dla obywateli Ukrainy i pracodawców, które funkcjonują w Krakowie, Oświęcimiu, Nowym Sączu i Tarnowie. Do 16.08.2023 r. z oferty punktów skorzystały 12 162 osoby (Kraków: 3 537, Oświęcim: 3 928, Nowy Sącz: 3 495, Tarnów: 1 202), w tym 5 413 osób skontaktowało się telefonicznie (Kraków: 1 558, Oświęcim: 1 632, Nowy Sącz: 1 586, Tarnów: 637). W sumie odpowiedziano na 1 105 maili, które wpływają na dedykowany adres ukraina@wup-krakow.pl. Najczęściej są zadawane pytania o sprawy związane z uzyskaniem karty pobytu, wydłużeniem legalności pobytu, ofertami pracy, tłumaczeniami dokumentów, kursami językowymi i kwestiami technicznymi (aplikacja mObywatel). Nadal wiele osób wskazuje na występowanie problemów związanych z procedurą przekraczania granicy polsko-ukraińskiej (krótkotrwałe, kilkudniowe powroty do Ukrainy) i wynikającą z tego nieuzasadnioną utratą statusu UKR.

W ramach współpracy z Galerią Kazimierz od 25.05.2022 r. w Krakowie działa dodatkowy oddział Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców, w którym pracownik WUP pełni dyżur zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej urzędu [Aktualność | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#), [Aktualność | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#). Na miejscu osoby

potrzebujące mogą liczyć na bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną czy w poszukiwaniu pracy. Kolejny punkt informacyjny, poza siedzibami urzędu funkcjonuje w Domu Ukraińskim „Czerwona Kalina” w Nowym Sączu, gdzie dyżur jest w każdy poniedziałek.

Ankieta dla obywateli Ukrainy – diagnoza pomocy potrzebnej przy uzyskaniu zatrudnienia

Obywatele Ukrainy zainteresowani podjęciem pracy w Małopolsce i chcący skorzystać ze wsparcia WUP mają możliwość wypełnienia ankiety, która jest dostępna w 3 wersjach językowych – polskiej, ukraińskiej i rosyjskiej na stronie [Wsparcie zawodowe dla obywateli Ukrainy! Czekamy na Ciebie!](#), w punktach informacyjnych oraz w siedzibie Fundacji Zustricz. Graficzne podsumowanie wyników 3 369 ankiet zgodnie ze stanem na dzień 25.08.2023 r. znajduje się na końcu tego opracowania.

Wsparcie w zakresie poruszania się po rynku pracy oraz doradztwo zawodowe

Każdej osobie, która wypełniła ankietę jest proponowane wsparcie. W czasie spotkań indywidualnych z konsultantem lub doradcą zawodowym można uzyskać pomoc w przygotowywaniu CV, informacje w zakresie poruszania się po polskim rynku pracy oraz nauczyć się jak poszukiwać pracy w poszczególnych branżach, na co zwrócić uwagę rozmawiając z pracodawcami, jakie są ważne elementy umów o pracę, co warto ująć w CV i jak udowodnić swoje kompetencje, jeśli dana osoba nie ma dokumentów. Pracownicy WUP podkreślają, by obywatele Ukrainy podpisywali umowy w języku dla nich zrozumiałym. Dotychczas z tego typu wsparcia indywidualnego skorzystało 2 703 obywateli Ukrainy, 720 osób spotkało się z doradcą zawodowym.

Dodatkowo, w przypadku zebrania się grupy chętnych WUP Kraków ma możliwość zorganizowania grupowych spotkań konsultacyjnych oraz warsztatów tematycznych w języku ukraińskim.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie kontynuuje współpracę z Polskim Czerwonym Krzyżem przy realizacji Projektu Livelihoods Employability (Aktywizacja Zawodowa). Projekt w pierwszej kolejności jest adresowany do osób, które przyjechały po rozpoczęciu wojny na Ukrainie, ale mogą do niego przystąpić też osoby, które przyjechały do Polski przed wojną. W ramach współpracy WUP Kraków co dwa tygodnie deleguje swojego pracownika na dyżury odbywające się w biurze projektu PCK przy ul. Studenckiej, żeby konsultował treść ankiety opracowanej przez PCK i adresowanej do uczestników projektu oraz zorganizował warsztaty dla pracowników Biura projektu dotyczące przygotowania CV.

Monitorowanie sytuacji obywateli Ukrainy na rynku pracy

WUP Kraków monitoruje sytuację osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy poprzez analizę na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR. Od 24.02.2022 r. do 16.08.2023 r. powiatowe urzędy pracy z Małopolski zarejestrowały 12 965 obywateli Ukrainy, w tym 12 014 jako osoby bezrobotne, a 951 jako poszukujących pracy. 87,17% zarejestrowanych to kobiety.

W tym samym okresie wyrejestrowano 10 617 osób, w tym 2 940 osób z powodu podjęcia zatrudnienia niesubsydiowanego, 1 280 z powodu rozpoczęcia stażu, a 264 – prac interwencyjnych. Pośród powodów wyrejestrowania zwraca uwagę wysoka liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy – 2 572 oraz dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego – 2 132. Najwięcej osób wyrejestrowało się w Krakowie (3 504 w stosunku do 4 179 zarejestrowanych), Tarnowie (789 w stosunku do 896 zarejestrowanych), Oświęcimiu (642 w stosunku do 750 zarejestrowanych) oraz Chrzanowie

(629 w stosunku do 697 zarejestrowanych). Na dzień 16.08.2023 r. w rejestrach małopolskich PUP pozostawało 2 348 osób.

Obywatel Ukrainy może podjąć pracę „na wolnym rynku” bez pośrednictwa PUP. Wówczas to pracodawca ma obowiązek powiadomić o tym fakcie w ciągu 14 dni za pośrednictwem portalu praca.gov.pl. Z informacji o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy wynika, że na dzień 16.08.2023 r. pracę podjęły 80 663 osoby – najwięcej w Krakowie (39 567), następnie w powiecie krakowskim (8 083) oraz w Olkuszu (5 265). Najczęściej powiadomienia dotyczą zatrudnienia osób jako pracowników wykonujących prace proste (33 325), następnie robotników przemysłowych i rzemieślników (14 155) oraz pracowników usług i sprzedawców (8 629).

Udział obywateli Ukrainy w projektach realizowanych i finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Obywatele Ukrainy mogą uczestniczyć we wszystkich projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego (RPO WM). Na bieżąco jest monitorowana liczba osób, którym przypisano status: osoba należąca do mniejszości narodowej lub etnicznej, migrant, osoba obcego pochodzenia. Na dzień 16.08.2023 r. w projektach PO WER oraz RPO WM wykazano udział 1 132 takich osób.

11 lipca 2022 roku rozpoczęła się rekrutacja w projekcie Wojewódzkiego Urzędu Pracy „Kierunek Kariera”. W projekcie mogą wziąć udział obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 23 lutego, ukończyli 25 lat, pracują i są związani z Małopolską, bez względu na posiadany poziom wykształcenia. Uczestnicy projektu mają możliwość kształcenia i rozwoju poprzez udział w szkoleniach i kursach w czterech obszarach: językowym, komputerowym, zarządzania projektami, a także prawa jazdy

kategori: A, A2, B, B+E. Na dzień 16.08.2023 r. do projektu zostało zrekrutowanych 97 obywateli Ukrainy (92 kobiety i 5 mężczyzn). Na dzień 16.08.2023 zawarto 59 umów uczestnictwa w projekcie Kierunek Kariera oraz 25 umów w projekcie Kierunek Kariera Zawodowa, kolejnych 9 jest w trakcie procedowania. Uczestnikami projektów są głównie osoby w wieku 35-44 lata, przeważnie z wyższym wykształceniem, najczęściej ekonomicznym. W ramach pakietu Kierunek Kariera decydują się najczęściej na skorzystanie z dofinansowania do kursu prawa jazdy kat. B (19 osób) – to ponad dwukrotnie więcej osób niż w wypadku kursów języka polskiego (8 osób). Obywatele Ukrainy korzystają również z zajęć indywidualnych z języka angielskiego. W ramach projektu Kierunek Kariera Zawodowa zapisują się na kursy zawodowe z zakresu księgowości, języków obcych oraz sprzedaży i marketingu. Obecnie do inicjatywy mogą dołączyć tylko osoby powyżej 50 roku życia, natomiast osoby już zrekrutowane realizują usługi szkoleniowe.

INFORMACJA O OBYWATELACH UKRAINY POSZUKUJĄCYCH PRACY

3369 - LICZBA WYPEŁNIONYCH ANKIET
WEDŁUG STANU NA 25.08.2023

PŁEĆ

89% to kobiety
11% to mężczyźni

WIEK

Największą grupę stanowią osoby w wieku 35-44 lat

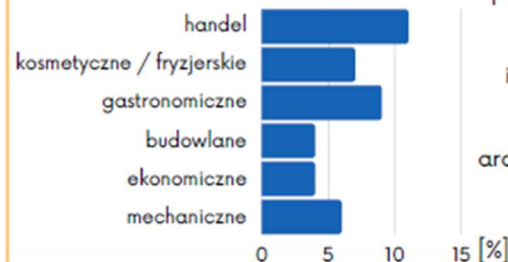
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
	7%	22%	39%	18%	5%	8%

WYKSZTAŁCENIE

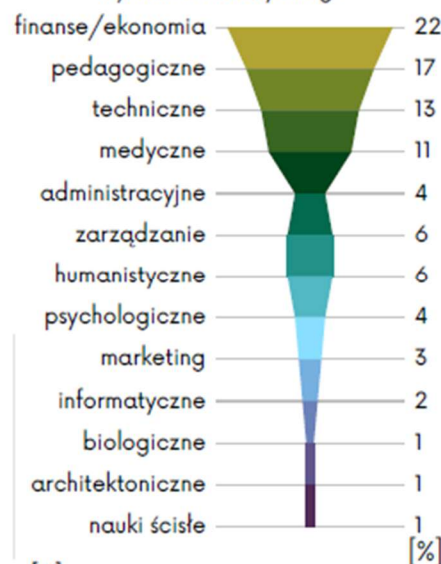
Największą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym 69%

Najpopularniejsze profile wykształcenia średniego

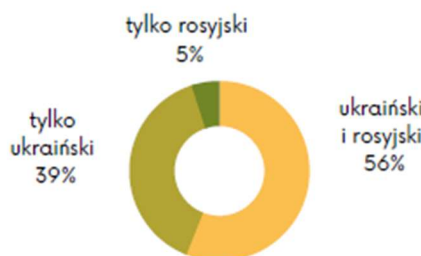

Najpopularniejsze profile wykształcenia wyższego

KOMUNIKACJA

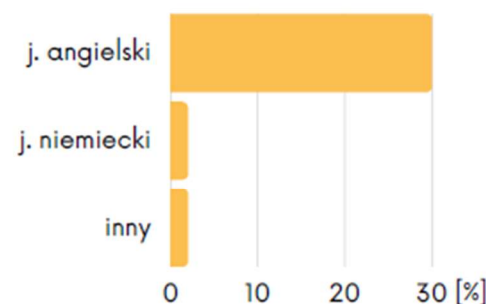
Język używany do komunikacji:

Znajomość języka polskiego:
60% (w tym 49% słabo)

Znajomość języków obcych:

67%
nie zna żadnego języka obcego na poziomie komunikatywnym

Źródło danych: ankiety przeprowadzane od 11 marca 2022 r. przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wśród poszukujących pracy obywateli Ukrainy przebywających na terenie województwa małopolskiego.

Opracowanie: Zespół Badań, Analiz i Programowania Rynku Pracy
Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Informacje o napływie cudzoziemców i wniosków na wsparcie ze środków Funduszu Pracy przygotowano w oparciu o dane pozyskane z systemu analityczno-raportowego CeSAR.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie jest instytucją realizującą zadania Samorządu Województwa Małopolskiego w zakresie kreowania polityki rynku pracy. Inicjuje i wspiera skuteczne rozwiązania, które przyczyniają się do realizacji misji WUP Kraków "Kompetentny, wykwalifikowany i pracujący mieszkaniec Małopolski".

Wydawca: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
pl. Na Stawach 1, 30-107 Kraków
tel.: 12 428 78 70 faks: 12 422 97 85
kancelaria@wup-krakow.pl www.wupkrakow.praca.gov.pl